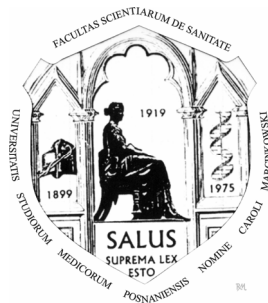

Uniwersytet Medyczny
im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu

Wydział Nauk o Zdrowiu

PIEŁĘGNIARSTWO POLSKIE

POLISH NURSING

Nr 3(29)

Poznań 2008

SPIS TREŚCI

<i>Od Redaktora</i>	173	<i>Bartłomiej Juras: Planowanie na wypadek sytuacji kryzysowych</i>	212
<i>PRACE ORYGINALNE</i>			
<i>Aneta Gołąbek, Anna Hryniewicz, Andrzej Klamerek: Marka na rynku usług medycznych na przykładzie Spółki Akcyjnej LUX MED</i>	175	<i>Mieczysława Irena Wyderka: Poziom wiedzy wybranych grup kobiet na temat okresu przekwitania</i> ...	214
<i>Ewa Jakubek, Dorota Koligat, Joanna Michalczyk: Wpływ motywatorów płacowych oraz pozapłacowych na proces motywacji pracowników jednego z wielkopolskich ZOZ</i>	180	<i>Mieczysława Irena Wyderka, Dorota Wądolny: Upowszechnianie karmienia naturalnego przez pielęgniarki</i>	221
<i>Daria A. Hejwosz: W kierunku doskonałości. Szkoła Zdrowia Publicznego na Uniwersytecie Harvarda. Studium przypadku</i>	184	<i>Andrzej Klamerek: Zarządzanie zasobami rzeczowymi w ZOZ</i>	228
<i>Karolina Kierzek; Piotr Pagórski: Wartościowanie wybranych stanowisk pracy w SP SK 2 w Poznaniu</i>	187	<i>Jan Tadeusz Głębocki: Czy człowiek stary musi myśleć jedynie o śmierci?</i>	231
<i>Magdalena Górecka, Jacek Niskich: Starość w ujęciu zmian demograficznych w Polsce</i>	193	<i>Anna Frankowska, Jacek Frankowski: Rozwiązania oparte na technologiach informacyjnych a wzrost jakości życia pacjentów</i>	237
<i>Maria Danuta Głowacka, Joanna Zdanowska: Postrzeganie wykonywania zawodu w ramach indywidualnej i grupowej praktyki przez studentów pielęgniarstwa</i>	198	<i>VARIA</i>	
<i>PRACE POGLĄDOWE</i>			
<i>Małgorzata Postuszna: Szanse i bariery w opiece zdrowotnej nad ludnością wiejską w okresie dwudziestolecia międzywojennego</i>	203	<i>Anna Wruk-Złotowska: Sprawozdanie z 37. Międzynarodowej Konferencji EDTNA/ERCA. Europejskiego Towarzystwa Pielęgniarek Dializacyjnych i Transplantologicznych Europejskiego Towarzystwa Opieki Nefrologicznej</i>	243
<i>Grzegorz Beczkiewicz; Piotr Pagórski: Motywowanie pracowników publicznych i niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej</i>	207	<i>RECENZJE</i>	
		Recenzja książki pt. „Szanse i bariery w ochronie zdrowia. Wybrane aspekty organizacyjne, prawne i psychologiczne” pod redakcją Marii Danuty Głowackiej, Ewy Mojs, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu	245

CONTENTS

<i>Editorial</i>	174	<i>Bartłomiej Juras</i> : Planning in case of crisis situation	212
<i>ORIGINAL PAPERS</i>			
<i>Aneta Gołąbek, Anna Hryniewicz, Andrzej Klamerek</i> : Brand name on the market of health services on the example of LUX MED plc	175	<i>Mieczysława Irena Wyderka</i> : The level of knowledge of certain women groups about the menopause period	214
<i>Ewa Jakubek, Dorota Koligat, Joanna Michalczyk</i> : Financial and non-financial motivators and their influence on the motivation of the employees of one of the health centres in Wielkopolska region	180	<i>Mieczysława Irena Wyderka, Dorota Wądołny</i> : Disseminating of natural feeding by nurse	221
<i>Daria A. Hejwosz</i> : Toward excellence. School of Public Health at Harvard University. Case study	184	<i>Andrzej Klamerek</i> : Management of material resources in health care entities	228
<i>Karolina Kierzek, Piotr Pagórski</i> : Evaluation of selected workplaces at SP SK 2 in Poznań	187	<i>Tadeusz Głębocki</i> : Does an elderly person have to think only about death?	231
<i>Magdalena Górecka, Jacek Nikisch</i> : Senility observed from point of view of demographic changes in Poland	193	<i>VARIA</i>	
<i>Maria Danuta Głowacka, Joanna Zdanowska</i> : Nursery students job perception within individual and group practice	198	<i>Anna Wruk-Złotowska</i> : A report from 37th International EDTNA/ERCA conference	243
<i>REVIEW PAPERS</i>		<i>REVIEWS</i>	
<i>Małgorzata Posłuszna</i> : Chances and barriers in healthy protection over rural population in period of interwar	203	A review of the book: Prospects and barriers in health care. Focus on management, law and psychology. M.D. Głowacka, E. Mojs eds.	
<i>Grzegorz Beczkiewicz, Piotr Pagórski</i> : Motivating employees of the public and unpublic medical treatment facilities	207	245	

Od Redaktora

Szanowni Czytelnicy,

Kolejny numer „Pielęgniarstwa Polskiego” przedstawia prace oryginalne i poglądowe głównie z zakresu zarządzania.

Prezentowane artykuły dotyczą zdrowia, zarządzania jakością, marką ZOZ, jak i zasobami ludzkimi.

Analiza wskazanej problematyki wydaje się szczególnie istotna w warunkach gospodarki rynkowej, gdzie zakład ochrony zdrowia zapewnia optymalną jakość usług medycznych, ale jest także przedsiębiorstwem mającym przynosić określone zyski dla organu założycielskiego.

Proponujemy zatem ważną lekturę pracy autorów: Kierzek, Pagórski „Wartościowanie stanowisk pracy w SPSK 2 w Poznaniu” a także Jakubek, Koligat, Michalczyk „Wpływ motywatorów płacowych oraz pozapłacowych na proces motywacji pracowników jednego z wielkopolskich ZOZ”.

Wśród prac poglądowych na wyróżnienie zasługuje artykuł autorów Beczkiewicz, Pagórski dotyczący motywowania pracowników publicznych i niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej.

Ciekawą lekturę stanowi także praca Jana Głębockiego dotycząca spostrzegania i myślenia o śmierci zaprezentowana podczas grudniowej konferencji organizowanej przez Polskie Towarzystwo Nauk o Zdrowiu.

Cieszy również aktywność Państwa w zakresie samokształcenia i uczestniczenia w konferencjach naukowych. Prezentujemy zatem sprawozdanie p. Anny Wruk-Złotowskiej z 37. Międzynarodowej Konferencji EDT-NA/ERCA Europejskiego Towarzystwa Pielęgniarek Dializacyjnych i Transplantologicznych/ Europejskiego Towarzystwa Opieki Nefrologicznej.

Tradycją naszego Czasopisma jest także recenzja nowości wydawniczych. Tym razem przedstawiamy recenzje pozycji autorstwa Głowacka, Mojs „Szanse i bariery w ochronie zdrowia. Wybrane aspekty organizacyjne, prawne i psychologiczne”. Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu.

Mamy nadzieję, iż kolejny numer Pielęgniarstwa będzie dla Państwa ważną lekturą i inspiracją w praktyce zarządzania, jak i w badaniach naukowych.

*Prof. UM dr hab. Maria Danuta Głowacka
Redaktor Naczelny*

*Dr Ewa Mojs
Sekretarz Naukowy*

Editor's note

Dear readers,

Current issue of Polish Nursing is a collection of both original articles and review papers focused on management. The articles refer to health issues, quality management, brand name management in health centers as well as HR management. The analysis of the above mentioned issues seems to be particularly important in free market economy where health care centers offer best quality but have to bring profit for its founders. We suggest reading an article by Kierzek and Pagórski on evaluation of selected workplaces at SPSK 2 hospital in Poznań and a paper by Jakubek, Koligat and Michalczyk on the influence of financial and non – financial motivators on the process of employee motivation in one of Wielkopolska area health care centers. Among review articles one should mention an analysis by Beczkiewicz and Pagórski on motivating employees of public and non – public health care centers. It would be interesting for you to read Jan Głębocki's analysis of perception and thinking about death, which was presented at a December conference organized by Polish Society of Health Sciences.

We were glad to learn about our readers' activity in self – education and their participation in conferences. We present a report by Anna Wruk-Złotowska from 37th International European Dialysis and Transplant Nurses Association/ European Renal Care Association (ED-TNA/ERCA) conference. Reviews of new publications have become a tradition of Polish Nursing. This time we present you with an article by Głowacka and Mojs: "Opportunities and barriers in health care. Selected organizational, legal and psychological aspects" published by Poznan University of Medical Sciences Press. We hope that present issue of Polish Nursing will be not only a collection of articles to read but also an inspiration for our readers both in practice of management and in scientific research.

*Professor Maria Danuta Głowacka, PhD
Editor In Chief*

*Ewa Mojs, PhD
Scientific Secretary*

MARKA NA RYNKU USŁUG MEDYCZNYCH NA PRZYKŁADZIE SPÓŁKI AKCYJNEJ LUX MED

BRAND NAME ON THE MARKET OF HEALTH SERVICES ON THE EXAMPLE OF LUX MED PLC

ANETA GOŁĄBEK¹, ANNA HRYNIEWICZ², ANDRZEJ KLAMEREK³

¹Studentka III roku Zdrowia Publicznego
Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu

²Studentka III roku Zdrowia Publicznego
Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu

³Zakład Organizacji i Zarządzania Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu
Kierownik Zakładu: prof. UM dr hab. Maria Danuta Głowacka

Streszczenie

Funkcjonowanie jednostek medycznych na rynku oraz ich rozwój zależy nie tylko od ilości sprzedanych usług, ale również od ich jakości, tym samym od ilości i jakości obsłużonych pacjentów. Trzeba jednak pamiętać o specyfice rynku medycznego. Jednostki medyczne zmuszone są wkładać wiele więcej wysiłku w pozyskiwanie klientów oraz utrzymanie ich w ramach własnej działalności.

Od kiedy pojawiła się na rynku usług medycznych konkurencja i zaistniała możliwość wyboru leczącego, dobra reputacja, wysoki poziom zaufania pacjentów i ich lojalność, stały się wręcz niezbędne w utrzymaniu się na rynku. Stąd też marka, jako narzędzie budowania zaufania, nabrała na rynku usług medycznych szczególnego znaczenia. Marka pełni wiele funkcji, do których należy zaliczyć indywidualizację produktu, identyfikację, promocję, gwarancję itd.

Strategicznym działaniem w zakresie budowania marki na rynku jest komunikacja społeczna poprzez działania public relations i publicity.

Słowa kluczowe: marketing, rynek usług, marka, wizerunek, public relations, publicity.

Summary

The function and development of medical units on the market depends not only on the amount of sold services, but also on their quality which refers to the quantity of clients and quality of care provided to them. It is vital to remember about peculiarity of the medical market. Medical units are forced to put a great effort into winning clients and keeping them within the confines of their own activity.

With the start of competition on the market of medical services which was connected with the possibility of choice of place where we want to be treated, superior reputation, high level of a patient's confidence and their allegiance, became almost indispensable to survive on the market. Therefore the brand, as an instrument of building trust, got special meaning on the market of medical services. The brand fulfils a lot of function such as peculiarity of product, identification, promotion, guarantee, etc.

Strategic operation in the field of building the brand on the market is a social transport through the action of public relations and publicity.

Key words: marketing, the market of services, the brand, image, public relations, publicity.

WPLYW MOTYWATORÓW PŁACOWYCH ORAZ POZAPŁACOWYCH NA PROCES MOTYWACJI PRACOWNIKÓW JEDNEGO Z WIELKOPOLSKICH ZOZ

FINANCIAL AND NON-FINANCIAL MOTIVATORS AND THEIR INFLUENCE ON THE MOTIVATION OF THE EMPLOYEES OF ONE OF THE HEALTH CENTRES IN WIELKOPOLSKA REGION

EWA JAKUBEK, DOROTA KOLIGAT, JOANNA MICHALCZYK

Zakład Organizacji i Zarządzania
Wydział Nauk o Zdrowiu
Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu
Kierownik: prof. UM dr hab. Maria Danuta Głowacka

Streszczenie

Sprawny system motywacyjny stanowi nierozdzielne narzędzie skutecznego zarządzania zasobami ludzkimi. Silna motywacja do pracy jest fundamentem wydajnego funkcjonowania całej organizacji. Składowe elementy systemu, biorące udział w procesie motywacji odgrywają różne znaczenie, w zależności od specyfiki organizacji oraz istniejących grup zawodowych. Każdy pracownik charakteryzuje się różnorodnymi wymaganiami co do systemu motywowania, a wymagania te zależą głównie od zajmowanego stanowiska oraz od tego, czy zadania wchodzące w skład obowiązków zawodowych przynoszą satysfakcję.

W poniższym artykule opisano kwestię dotyczącą istoty posiadania systemu motywacyjnego, gdzie szczególną uwagę poświęcono analizie oddziaływania bodźców płacowych i pozapłacowych na wzmocnienie motywacji do pracy. Ponadto przedstawiono charakterystykę motywatorów oraz zaprezentowano wyniki badania przeprowadzonego wśród pracowników jednego z wielkopolskich zakładów opieki zdrowotnej na temat funkcjonującego tam systemu motywacyjnego.

Słowa kluczowe: system motywacyjny, zarządzanie zasobami ludzkimi, motywatory.

Summary

Efficient motivational system is definitely an effective tool in human resources management. Strong motivation for work is fundamental to the functioning of the whole organization or company. The role that various elements of the motivational system play depends on the very nature of an organization and the existing job groups. Workers have various preferences as far as motivational system is concerned. Such preferences depend mainly on the position occupied and the degree of satisfaction obtained from performing particular tasks.

The following article deals with the issue of having a motivational system. Considerable attention has been given to the analysis of the influence financial and non-financial motivators have on enhancing general motivation for work. Moreover, the article describes the motivators and discusses the results of the research conducted among the employees of one of the health centres in Wielkopolska region. The aim of the research was to investigate the existing motivational system.

Key words: motivational system, human resources management, motivators.

**W KIERUNKU DOSKONAŁOŚCI.
SZKOŁA ZDROWIA PUBLICZNEGO NA UNIWERSYTECIE HARVARDA.
STUDIUM PRZYPADKU**

TOWARD EXCELLENCE. SCHOOL OF PUBLIC HEALTH AT HARVARD UNIVERSITY. CASE STUDY

DARIA A. HEJWOSZ

Zakład Edukacji
Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu
Kierownik: dr n. hum. Mirosława Cylkowska-Nowak

Aim: excellence. Harvard Public School. Implications for Poland

Streszczenie

Uniwersytet Harvarda jest uznawany za najlepszy na świecie. Obok Szkoły Biznesu, Prawa, Medycyny, Szkoła Zdrowia Publicznego jest jedną z wiodących instytucji tego typu nie tylko w Stanach Zjednoczonych, ale i na świecie. Dzięki jej działaniom wprowadzane są nowe strategie walki z chorobami, podwyższa się jakość usług medycznych oraz świadomość społeczeństwa dotycząca zagrożeń zdrowotnych. Celem niniejszej pracy jest studium przypadku Szkoły Zdrowia Publicznego na Uniwersytecie Harvarda z uwzględnieniem struktury, zakresu działalności badawczej i dydaktycznej oraz procesu selekcji.

Słowa kluczowe: Uniwersytet Harvarda, kształcenie z zakresu zdrowia publicznego.

Summary

Harvard University is regarded as the best and the brightest university in the world. The rankings of world universities confirm it, as well as the fact that it is the most selective institution. The Harvard School of Public Health is one of the leading institutions in the United States of America as well in the world. HSPH's initiatives influence the development of new strategies that help to cope with the current, global issues of health. The aim of the paper is the case study of Harvard School of Public Health, it presents the structure of the school, the main research activities and the admission procedure.

Key words: Harvard University, public health education.

WARTOŚCIOWANIE WYBRANYCH STANOWISK PRACY W SP SK 2 W POZNANIU

EVELUATION OF SELECTED WORKPLACES AT SP SK 2 IN POZNAŃ

KAROLINA KIERZEK, PIOTR PAGÓRSKI

Pracownia Finansów i Rachunkowości w Ochronie Zdrowia
Uniwersytet Medyczny im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu
Kierownik: dr n. ekonom. Piotr Pagórski

Streszczenie

Ocena pracy ludzkiej jest sprawą bardzo trudną. Ustalenie w jakim stopniu różnią się czynności wykonywane na poszczególnych stanowiskach, jaka jest wartość wymaganego wykształcenia, a jaka jest wartość doświadczenia, w jakim stopniu powinny być uwzględnione w płacach kwalifikacje a w jakim odpowiedzialność za pracę, jak oceniać wysiłek umysłowy a jak wysiłek fizyczny i trudne warunki pracy wymaga zastosowania odpowiednich technik wartościowania stanowisk pracy.

Niniejszy artykuł prezentuje wybrane elementy związane z wartościowaniem stanowisk pracy oraz zasadami wynagradzania pracowników w wybranym szpitalu. Podmiotem badania jest Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny nr 2 w Poznaniu, a przedmiotem wybrane medyczne i pozostałe stanowiska pracy.

Słowa kluczowe: zarządzanie personelem, motywowanie ekonomiczne, motywowanie pozaekonomiczne, wynagrodzenie, wartościowanie stanowisk pracy, metoda analityczno-punktowa, rangowanie stanowisk pracy, taryfikator kwalifikacyjny.

Summary

Evaluation of men's work is very difficult. Figuring out differences between the activities of people on separate position, assessment of the value of their experience and the extent to which one's qualification and responsibilities should contribute to the amount of the wages, appreciation of mental and physical effort and working conditions, all that require specific techniques of evaluating work positions.

The project below presents concerns the topic of evaluating the work position and the principles of evaluating the wages.

Key words: motivating factor, economical factors, non-economical factors, remuneration, evaluation of workplaces, resources management, investigative method.

STAROŚĆ W UJĘCIU ZMIAN DEMOGRAFICZNYCH W POLSCE

SENILITY OBSERVED FROM THE POINT OF VIEW OF DEMOGRAPHIC CHANGES IN POLAND

MAGDALENA GÓRECKA¹, JACEK NIKISCH²

¹Katedra Pedagogiki Czasu Wolnego i Rekreacji
Akademia Wychowania Fizycznego im. E. Piaseckiego w Poznaniu
Kurator: prof. dr hab. Wiesław Siwiński

²Katedra i Zakład Fizjologii
Uniwersytet Medyczny im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu
Kierownik: prof. dr hab. med. Teresa Torlińska

Streszczenie

Od lat naukowcy badają zmiany w strukturze wiekowej społeczeństw. Od kilkunastu lat obserwuje się znaczny spadek liczby urodzeń i wydłużenie średniego wieku zgonu. Zmiany te mają wymiar społeczny i gospodarczy, ich skutki będziemy obserwować przez kolejne dziesięciolecia. Dlatego też konieczne są zmiany w polityce społecznej. Zwłaszcza w Polsce istnieje potrzeba stworzenia mechanizmów państwowych dla opieki socjalnej dla wciąż rosnącej grupy osób w wieku około-emerytalnym. By zmiany te mogły się dokonać niezbędne są odpowiednie badania naukowe w wielu pokrewnych dziedzinach. Rozwijające się nauki dotyczące zagadnień starości przynoszą coraz więcej danych, które pozwolą na trafną konstrukcję założeń i celów polityki społecznej, także w Polsce.

Słowa kluczowe: demografia, geriatria, gerontologia, starość, starzenie.

Summary

Age structure of societies has been studied for many years. For over ten years a significant decrease in number of births and an increase in longevity have been noted. The alterations are of a social and economic importance and their effects will be observed in the coming decades. Therefore, alterations in social policy are indispensable. In Poland in particular the need arises to develop basic state-wide mechanisms of social care of the still increasingly numerous individuals in the peri-retirement age. In order to undertake the changes, appropriate scientific studies are required in multiple related disciplines. The developing studies related to senescence bring rapidly accumulating data providing grounds, hopefully also in Poland, for appropriately designed foundations and aims of the social policy.

Key words: demography, geriatrics, gerontology, elderly age, senescence.

**POSTRZEGANIE WYKONYWANIA ZAWODU
W RAMACH INDYWIDUALNEJ I GRUPOWEJ PRAKTYKI
PRZEZ STUDENTÓW PIELEŃNIARSTWA**

NURSERY STUDENTS JOB PERCEPTION WITHIN INDIVIDUAL AND GROUP PRACTICE

MARIA DANUTA GŁOWACKA, JOANNA ZDANOWSKA

Wydział Nauk o Zdrowiu
Zakład Organizacji i Zarządzania
Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu
Kierownik: prof. UM dr hab. Maria Danuta Głowacka

Streszczenie

Wstęp. Jedną z podstawowych zasad konstytucyjnych wynikającą z art. 20 jest wolność działalności gospodarczej. Gwarantuje ona pielęgniarkom możliwość swobodnego wyboru formy organizacyjno-prawnej wykonywania zawodu. Mogą one świadczyć pracę na podstawie umowy o pracę w publicznych i niepublicznych zakładach opieki zdrowotnej lub poza tymi zakładami, na podstawie umowy cywilnoprawnej o udzielenie świadczeń zdrowotnych lub w ramach indywidualnej, indywidualnej specjalistycznej albo grupowej praktyki pielęgniarek.

Cel pracy. Poznanie najkorzystniejszej – w opinii studentów pielęgniarstwa formy organizacyjno-prawnej wykonywania zawodu pielęgniarki oraz ustalenie ich stanowiska odnośnie wykonywania w przyszłości zawodu w ramach indywidualnej i grupowej praktyki pielęgniarek.

Materiał i metoda. Analizą objęto studentów pielęgniarstwa. Narzędziem badawczym był autorski kwestionariusz ankiety.

Wyniki i wnioski. Większość badanych za najdogodniejszą formę wykonywania zawodu pielęgniarki uważa zatrudnienie na podstawie umowy o pracę. Ponad połowa ankietowanych jeszcze nie wie czy w przyszłości zdecyduje się wykonywać zawód w ramach indywidualnej lub grupowej praktyki, natomiast jedna czwarta jest o tym przekonana. Respondenci uznali, że w porównaniu z umową o pracę prowadzenie „własnego gabinetu” pozwala uzyskać wyższe dochody, ale daje mniejsze poczucie stabilności.

Słowa kluczowe: pielęgniarka, indywidualna praktyka, grupowa praktyka.

Summary

Introduction. One of the fundamental constitution rule based on Art. 20 is freedom of business activity. It guarantees nurses free choice of legal and organizational form of employment. They can be employed in private and public health care institutions or be civil law contract employees contracted for medical services based on individual or group nurse practices.

Purpose. Based on nursery students opinion survey find out the possible best organizational and legal form of working as a nurse and also their position on future contract work in form of individual and group nursery practice.

Material and metod. The analysis has covered nursery students. As the research tool was the author's questionnaire survey was used.

Results and conclusions. Most of the surveyed as the most convenient form of working as a nurse has choosen an employment contract. More than half of the examined people don't know if they are going to be employed in form of individual or group practice, one forth is sure of that. Respondents acknowledged that comparing to employment contract running "own doctor office business" allow for higher income but with less stability feeling.

Key words: nurse, individual nursing practice, group nursing practice.

**SZANSE I BARIERY W OPIECE ZDROWOTNEJ NAD LUDNOŚCIĄ WIEJSKĄ
W OKRESIE DWUDZIESTOLECIA MIĘDZYWOJENNEGO**

*CHANCES AND BARRIERS IN HEALTHY PROTECTION OVER RURAL POPULATION
IN PERIOD OF INTERWAR*

MAŁGORZATA POSŁUSZNA

Zakład Edukacji
Katedra Nauk o Zdrowiu
Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu
Kierownik: dr Mirosława Cyłkowska-Nowak

Streszczenie

Niniejsza praca przedstawia problematykę dotyczącą opieki zdrowotnej nad ludnością wiejską w okresie dwudziestolecia międzywojennego. Ukazane zostały bariery mające istotny wpływ na stan zdrowia mieszkańców wsi, takie jak: warunki materialno-bytowe, brak wykwalifikowanego personelu medycznego, utrudniony dostęp do służby zdrowia, brak szpitali, wydatki państwa na cele zdrowotne. W pracy zwrócono też szczególną uwagę na powstanie ośrodków zdrowia i wiejskich spółdzielni zdrowia, z którymi ludność wiejska wiązała nadzieje i szanse na poprawę stanu swojego zdrowia.

Słowa kluczowe: zdrowie, opieka zdrowotna, ludność wiejska, dwudziestolecie międzywojenne.

Summary

This work presents problems over rural population concerning healthy protection in period of interwar. Barriers have been showed on condition of health of inhabitant of village having important influence, like: life and material conditions, lack of skilled medical staff, difficult access to service of health, lack of hospital, expenses of states on healthy purposes. In this work pay particular attention to come into being of health's centers too and country cooperatives of health. Rural population, with them exactly, had hopes and chances on correction of condition of health.

Key words: health, healthy protection, rural population, interwar.

**MOTYWOWANIE PRACOWNIKÓW
PUBLICZNYCH I NIEPUBLICZNYCH ZAKŁADÓW OPIEKI ZDROWOTNEJ**

MOTIVATING EMPLOYEES OF THE PUBLIC AND UNPUBLIC MEDICAL TREATMENT FACILITIES

GRZEGORZ BECZKIEWICZ, PIOTR PAGÓRSKI

Pracownia Finansów i Rachunkowości w Ochronie Zdrowia
Uniwersytet Medyczny im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu
Kierownik: dr n. ekonom. Piotr Pagórski

Streszczenie

Niniejszy artykuł prezentuje wyniki badań przeprowadzonych wśród pracowników dwóch zakładów opieki zdrowotnej. Analiza ankiety, która została przeprowadzona wśród personelu Wielkopolskiego Centrum Onkologii w Poznaniu oraz w Prywatnej Lecznicy Certus w Poznaniu miała pozwolić na rozpoznanie i zdefiniowanie ewentualnych różnic w motywowaniu w zależności od właściciela jednostki opieki zdrowotnej.

Słowa kluczowe: zarządzanie personelem, motywowanie ekonomiczne, motywowanie pozaekonomiczne, wynagrodzenie, personel medyczny.

Summary

The theme of this master's thesis is "Motivating employees of the public and unpublic medical treatment facilities". The Great Poland Cancer Centre in Poznań and The Private Clinic CERTUS in Poznań. The analysis of questionnaire carried out among staff in both institutions has been placed in the fifth chapter. Conclusions, that emerge from the questionnaire, have been presented in completion. It consists of an analysis of questionnaire that has been carried out among staff in The Great Poland Cancer Centre in Poznań and The Private Clinic CERTUS also in Poznań.

Key words: factor of motivating, economical factors, non-economical factors, financial bonus.

PLANOWANIE NA WYPADEK SYTUACJI KRYZYSOWYCH

PLANNING IN CASE OF CRISIS SITUATION

BARTŁOMIEJ JURAS

Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu
Wydział Nauk o Zdrowiu
Katedra Nauk o Zdrowiu
Zakład Zarządzania i Organizacji
Kierownik: prof. UM dr hab. Maria Danuta Głowacka

Streszczenie

W obecnych czasach bardzo często dochodzi do różnego rodzaju sytuacji kryzysowych i katastrof. Wobec tego faktu, istotnym elementem staje się posiadanie określonych planów działania na wypadek kryzysu. Takie plany muszą być przygotowane zarówno w celu zapobiegania sytuacjom kryzysowym, jak i w celu zminimalizowania strat, kiedy taki kryzys nastąpi. Szczególnie teraz, kiedy może wystąpić w Polsce zagrożenie terrorystyczne i przygotowujemy się do organizacji imprezy masowej, jaką jest Euro 2012.

Słowa kluczowe: planowanie, plan kryzysowy, kryzys.

Summary

Planning in case of crisis situation is a part of medical-rescue sciences as well as health care management (crisis management). Difficulty in creating crisis plans (operational-rescue plans) result from many different critical situations that might exist. Crisis plan must be universal and effective and it should be fitted to the specific institutions and places. In Poland, the necessity of creating crisis plans is higher according to danger of terrorist attacks and organization of mass events like Euro 2012.

Key words: planning, planning in case of crisis, crisis.

POZIOM WIEDZY WYBRANYCH GRUP KOBIET NA TEMAT OKRESU PRZEKWITANIA

THE LEVEL OF KNOWLEDGE OF CERTAIN WOMEN GROUPS ABOUT THE MENOPAUSE PERIOD

MIECZYŚLAWA IRENA WYDERKA

Zakład Pielęgniarstwa Klinicznego
Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi
Kierownik: dr n. med. Małgorzata Wojciechowska

Streszczenie

Z badań wynika, że poziom wykształcenia badanych kobiet ma istotnie znaczenie na znajomość pojęcia menopauza, objawów okresu przekwitania, zrozumienie braku hormonów żeńskich w organizmie i stosowanie hormonalnej terapii zastępczej. Najlepszą znajomością badanego tematu wykazały się pielęgniarki z York i Łodzi nieco mniejszą pielęgniarki z Tarnopola, urzędniczki z York i nauczycielki. 16,7% badanych kobiet z York, 15% z Łodzi i 20% z Tarnopola podczas badań stosowało hormonalną terapię zastępczą. 68,3% kobiet z York oraz 79,2% z Łodzi stwierdziło, że ich wiedza jest powierzchowna i wymaga uzupełnień. Podobnego zdania było 50% kobiet z Tarnopola. Łączną analizą objęto 320 kobiet zamieszkujących na terenie York, Łodzi i Tarnopola. Zebrany materiał został podzielony na grupy: nauczycielki, pielęgniarki, urzędniczki, kobiety z wykształceniem podstawowym.

Słowa kluczowe: menopauza, hormonalna terapia zastępcza, wiedza kobiety, objawy wypadowe.

Summary

Our research shows that the educational level of women in this study has a major influence on their knowledge about the term of menopause its symptoms, understanding the deficiency of female hormones in the body and usage of hormonal substitute therapy. Nurses of York and Lodz proved to have the most extensive knowledge on the subject of this research. 16,7% women living in the city of York, 15% of Lodz and 20% of Ternopil have used hormonal substitute therapy. 68,3% women of York and 79,2% of Lodz stated that their knowledge is superficial and requires completion. Similar opinions were stated by 50% women living in the city of Ternopil. The women from Ternopil seemed to have better healthy lifestyle awareness than those from of York and Lodz. The entire analysis included 320 women living in the city of York, Lodz and Ternopil. The gathered material has been divided into groups: teachers, nurses, office workers and women with basic education.

Key words: menopause, hormonal replacement therapy, knowledge women, menopausal symptoms.

UPOWSZECHNIANIE KARMIENTA NATURALNEGO PRZEZ PIELEŃNIARKI

DISSEMINATING OF NATURAL FEEDING BY NURSE

MIECZYŚLAWA IRENA WYDERKA, DOROTA WĄDOLNY

Zakład Pielęgniarstwa Klinicznego
Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi
Kierownik: dr n. med. Małgorzata Wojciechowska

Streszczenie

Mleko matki jest najodpowiedniejszym pokarmem dla noworodka i niemowlęcia. Jego unikalny skład zapewnia dziecku prawidłowy rozwój fizyczny i umysłowy oraz odgrywa znaczącą rolę w zapobieganiu chorobom cywilizacyjnym. Na osiągnięcie sukcesu w karmieniu piersią składa się przekonanie kobiety o możliwości karmienia swojego dziecka, postawa personelu medycznego sprawującego opiekę poporodową nad obojgiem oraz dostęp do informacji o karmieniu naturalnym na dobrym poziomie odnośnie zasad postępowania w laktacji, prawidłowych technik przystawiania dziecka do piersi, odżywiania się kobiety karmiącej i radzenia sobie z problemami wczesnej laktacji.

Celem badań była ocena czy matki posiadają wiedzę na temat karmienia naturalnego i czy pochodzi ona od pielęgniarek. Jaki wpływ na poziom tej wiedzy ma wiek, stopień wykształcenia i miejsce zamieszkania badanych położnic i czy istnieje różnica w poziomie wiedzy o karmieniu naturalnym pomiędzy badanymi pierwiastkami, a wieloródkami.

Na podstawie badań wyciągnięto wnioski, iż ankietowane kobiety posiadały dużą, ale niepełną lub niezgodną z danymi naukowymi wiedzę na temat karmienia naturalnego. Wiedza respondentek na temat karmienia piersią pochodziła z różnych źródeł medycznych i pozamedycznych. W niewielkim stopniu informacje były przekazywane przez pielęgniarki. Posiadane przez badane kobiety wykształcenie wyższe, średnie, pomaturalne i przedział wiekowy pomiędzy 26. a 33. rokiem życia znalazło odzwierciedlenie w znajomości prawidłowych odpowiedzi na pytania kwestionariusza ankiety. Natomiast miejsce zamieszkania respondentek nie miało wpływu na wynik badań. Pomiedzy badanymi pierwiastkami, a wieloródkami istniała różnica w posiadanej wiedzy na temat karmienia naturalnego.

Słowa kluczowe: karmienie naturalne, pielęgniarka, wiedza, karmienie piersią, noworodek.

Summary

Mater's milk is the most appropriate food for a newborn and an infant. Its unique composition ensures the baby good physical and mental development as well as plays a significant role in preventing civilization diseases. The success of breastfeeding is based on the mother's belief in being able to feed her baby, the attitude of the medical staff looking after both the mother and the baby as well as on the access to information on natural feeding referring to the rules of acting while lactation, correct techniques of initiating breastfeeding, the mother's diet and coping with the problems concerning early lactation on a good level. The aim of the research was defining the level of the mother's knowledge on breastfeeding. Did the information come from nurses, was the level of knowledge influenced by the age of the women, their education and the place of living, were there any differences between the mother's having the first baby and multigravidas. Based on the research conclusions were made that the respondents had a vast but incomplete or incongruent with scientific data knowledge on breastfeeding. The knowledge of the women had the sources in medical as well extra-medical sources and in a narrow range was it from nurses. Higher education, high school education and the age range between 26 and 30 found reflection in the correct answers for questions referring to the studied topic. Yet the place of living of the respondents did not influence the outcome of the research. There was a difference between the researched mothers having their first child and the multigravidas in the knowledge the women had on natural feeding.

Key words: natural feeding, nurse, knowledge, breastfeeding, new-born child.

ZARZĄDZANIE ZASOBAMI RZECZOWYMI W ZOZ

MANAGEMENT OF MATERIAL RESOURCES IN HEALTH CARE ENTITIES

ANDRZEJ KLAMEREK

Zakład Organizacji i Zarządzania
Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu
Kierownik: prof. UM dr hab. Maria Danuta Głowacka

Streszczenie

Każda jednostka medyczna wykorzystuje zasoby rzeczowe, finansowe, ludzkie i ponosi koszty działalności wpływające na wynik finansowy. Strategia wykorzystania zasobów rzeczowych powinna być zbieżna z innymi strategiami, np. marketingową, finansową, personalną itd.

Gospodarowanie zasobami rzeczowymi to całokształt organizacyjnie uporządkowanych, wzajemnie powiązanych działań, polegających na doborze niezbędnych ilościowo i strukturalnie zasobów rzeczowych, zgodnie z ich przeznaczeniem i zastosowaniem w procesach świadczenia usług i produkcyjnych.

Dobre miejsce na rynku usługowym zapewni każdej jednostce nowoczesne i w pełni wykorzystywane wyposażenie techniczne. Prawidłowe wykorzystanie zasobów w działalności gospodarczej staje się wymogiem technologicznym, technicznym i ekonomicznym. Liczy się bowiem jego rentowność i efektywność wykorzystania. Dlatego też istotnego znaczenia nabiera struktura zasobów jednostek medycznych, zarządzanie nimi, gospodarowanie zapasami i infrastrukturą logistyczną.

Słowa kluczowe: zasoby rzeczowe, środki trwałe, zarządzanie, logistyka, rentowność, efektywność, koszty, przychody ze sprzedaży, zapasy, ryzyko.

Summary

Each health care entity not only uses material, financial and human resources but also pays the costs of activity which influence financial results. The strategy of using material resources should be compatible with other strategies including marketing, financial and personnel strategy.

Economy of material resources involves a series of carefully planned actions which refer to the necessary number of structured material resources in accordance with their destiny and use in the process of providing a service. A good place in the market of services is achieved by way of using modern equipment. The efficient use of inventories in economic activity is becoming a technological and economic demand because of the importance of profitability and effectiveness of use. As a result the structure and management of resources of health care entities, economy of inventories and logistic infrastructure are becoming more and more important.

Key words: material resources, fixed assets, management, logistics, profitability, effectiveness, costs, sales revenue, inventories, risk.

CZY CZŁOWIEK STARY MUSI MYŚLEĆ JEDYNIEM O ŚMIERCI?

DOES AN ELDERLY PERSON HAVE TO THINK ONLY ABOUT DEATH?

JAN TADEUSZ GŁĘBOCKI

Wydział Polityki Społecznej WUW w Poznaniu
Dyrektor Wydziału: dr n. med. Jan Tadeusz Głębocki

Streszczenie

Mimo swej nieuchronności, starszego wieku nie można traktować jak beznadziejnej części życia bez nadziei na przyszłość, która prowadzi jedynie do śmierci. Mimo związanej ze starszym wiekiem utraty wielu ról społecznych i radykalnej zmiany w poczuciu własnego znaczenia i wartości, w tym okresie nie należy porzucać aktywnego stylu życia. Starszy wiek to okres, kiedy zrealizowaliśmy większość z planów życiowych i dokonujemy podsumowań. Jest to odpowiedni moment na rozwijanie własnych zainteresowań, nawiązywanie i pielęgnowanie przyjaźni, naukę języków, malowanie i uprawianie tych dyscyplin sportu dostępnych dla osób w każdym wieku, takich jak gimnastyka, spacer czy pływanie. Jak wskazują najnowsze badania, zainteresowanie współżyciem seksualnym i zakochiwaniem się nie mija wraz z wiekiem. Porzucanie zainteresowań i rezygnacja ze współżycia ze względu na przejście na emeryturę wydaje się być nierozsądnym rozwiązaniem. Wręcz przeciwnie, niezależnie od tego, czy takie zachowanie spotka się ze społecznym przyzwoleniem i krytyką dzieci, którym akceptacja nowej miłości rodziców przychodzi z trudnością ze względu na niewiedzę lub niechęć do dzielenia się spadkiem, starsi ludzie mają prawo czerpać z życia tyle ile tylko możliwe w szczególności, jeśli chodzi o życie uczuciowe. Pamiętając o tym, że każdy czuje się najlepiej w swoim własnym domu, społeczeństwo i odpowiednie instytucje powinny połączyć wysiłki mające na celu nie tylko dostosowanie mieszkań dla potrzeb starszych ludzi, ale i zapewnienie właściwej opieki społecznej i pielęgniarskiej starszym w ich miejscu zamieszkania. Należy również stworzyć odpowiednie ośrodki udzielające wsparcia społecznego z odpowiednią ofertą aktywności terapeutycznych i kół zainteresowań dla starszych, co umożliwi ograniczenie liczby pensjonariuszy domów opieki społecznej, ponieważ, jak mówi stare przysłowie „starych drzew się nie przesadza”.

Słowa kluczowe: starość, dom pomocy społecznej, projekcja w przyszłość, koło życia, opieka społeczna, szpitalny oddział ratunkowy, nagła hospitalizacja, aktywność seksualna, zainteresowania, uniwersytety trzeciego wieku.

Summary

Even though it is inevitable, old age must not be treated as a hopeless part of life without any possibilities for the future, leading only to death. Despite the loss of previously performed social functions and radical decrease of self significance, one should not give up active lifestyle. Old age is a time when most of one's plans and possibilities have been accomplished and one is summing up his life. It is a time for developing interests, keeping and looking after friendships, learning languages, painting or doing sports available for all ages like gymnastics, walking or swimming. As the newest scientific research shows, the interest in sex and falling in love do not pass with age. It's unwise to give up affections and sex life just because one is retired. On the contrary, heedless of social acceptance and youngsters' indignation – whose lack of knowledge in this subject or unwillingness to share the inheritance makes it hard to accept the new love of father or mother – senior citizens have a full right to take from life as much as possible especially as far as emotions are concerned. Remembering that man feels best in his own home, the society and proper institutions must do their best by adjusting apartments, providing nursing and social care in place of living and creating support centers with therapeutic activities and interest circles to reduce the number of boarders in nursing homes because you can't teach an old dog new tricks.

Key words: old age, house social assistance, projection into the future, circle of life, welfare, hospital emergency department, sudden hospitalization, sexual activity, interest, university third century.

ROZWIĄZANIA OPARTE NA TECHNOLOGIACH INFORMACYJNYCH A WZROST JAKOŚCI ŻYCIA PACJENTÓW

SOLUTIONS BASED ON INFORMATION TECHNOLOGIES AND THEIR IMPACT ON THE QUALITY OF PATIENTS' LIFE

ANNA FRANKOWSKA, JACEK FRANKOWSKI

Zakład Organizacji i Zarządzania
Wydział Nauk o Zdrowiu
Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu
Kierownik: prof. UM dr hab. Maria Danuta Głowacka
Centrum Badawczo-Rozwojowe
Telekomunikacja Polska S.A.
Pracownia Platform i Integracji Systemów
Kierownik Pracowni: dr Piotr Kamiński

Streszczenie

Artykuł prezentuje pogładową analizę wpływu, jaki na jakość życia pacjentów ma rozwój technologii informacyjnych. W tym celu wyodrębnia się trzy strefy zastosowania technik informacyjnych w obrębie służby zdrowia: obszar wsparcia operacyjnego ochrony zdrowia w postaci platform usługowych, obszar rozwiązań interaktywnych dla pacjentów i lekarzy – telemedycyna oraz Internet. Systematyka cech rozwiązań informacyjnych w poszczególnych obszarach zastosowań zestawiona zostaje z właściwymi ważnymi z punktu widzenia pacjenta sferami jakości życia, co pozwala na wieloaspektowe ujęcie wpływu tychże rozwiązań na jakość życia w ogóle, nie tylko satysfakcję pacjentów.

Słowa kluczowe: model jakości życia, platforma usługowa, e-zdrowie, telemedycyna.

Summary

In this paper, we analyse the current or potential impact of information technologies (IT) on patients' quality of life. For that reason the three areas of IT technologies application in the healthcare area has been distinguished. First, the area of operations support of the healthcare in the form of dedicated service platforms, secondly the area of telemedicine, i.e. interactive solutions for patients and doctors, and finally the Internet. The features of IT solutions in particular applications areas are confronted with proper spheres of patient's life quality, thus allowing multi aspect approach to impact of above solutions having on patients' quality of life in general, not only on temporal satisfaction.

Key words: quality of life model, service platform, e-health, telemedicine.

**SPRAWOZDANIE Z 37. MIĘDZYNARODOWEJ KONFERENCJI EDTNA/ERCA
EUROPEJSKIEGO TOWARZYSTWA
PIELĘGNIAREK DIALIZACYJNYCH I TRANSPLANTOLOGICZNYCH
EUROPEJSKIEGO TOWARZYSTWA OPIEKI NEFROLOGICZNEJ**

A REPORT FROM 37TH INTERNATIONAL EDTNA/ERCA CONFERENCE

ANNA WRUK-ZŁOTOWSKA

NZOZ CUM „DIALIZA” sp. z o.o.
Kierownik: dr Krzysztof Wruk

**RECENZJA KSIĄŻKI
PT. „SZANSE I BARIERY W OCHRONIE ZDROWIA.
WYBRANE ASPEKTY ORGANIZACYJNE, PRAWNE I PSYCHOLOGICZNE”
POD REDAKCJĄ MARII DANUTY GŁOWACKIEJ; EWY MOJS
WYDAWNICTWO NAUKOWE
UNIwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu**

*A REVIEW OF THE BOOK
PROSPECTS AND BARRIERS IN HEALTH CARE. FOCUS ON MANAGEMENT,
LAW AND PSYCHOLOGY*